

Dominik Duka:
K historii

Velikonoc
(redakčně kráceno)

Velikonoc, které slavíme po prvním jarním úplňku, mají svou předbiblickou historii jako svátek pastýřů, kteří obětovali mládě ze svého stáda pro ochranu a zabezpečení celé nové populace. To jsou i Velikonoc, které slavili Izraelité v Egyptě.

Nejvýznamnější dokladem slavení křesťanských velikonoc je křesťanská verze pesachové haggady/příbehu. Židokřesťané v Sardech slavili Velikonoc tak, jak byli zvyklí ve své ještě předkřesťanské tradici, a to i s ukrytým nekvašeným chlebem, jehož nalezení bylo svědectvím o příslibu příchodu Mesiáše. Můžeme tak říci, že to je ten chléb, který bere do rukou Ježíš Kristus a říká slova, kterými ustanovuje eucharistii. Pesachový beránek je chápán jako předobraz ukřižovaného Krista a vysvobození Izraele z Egypta jako předobraz vysvobození z moci hříchu způsobeného pádem prvních lidí.

To jsou tedy nejstarší křesťanské Velikonoc. Nejsou jen oslavou smrti Ježíše Krista, nýbrž také jeho vzkříšení. Z tohoto spásného činu rodí se církve a otevírá se cesta ke spáse. Proto i o generaci mladší Tertulián hovoří o zvyku křtít o velikonoční vigílii. Tak se postupně, jakoby zpřítomněním jednotlivých dnů závěru Ježíšova života, vytvoří velikonoční triduum. Nejstarší je Velký pátek, jemuž předchází památka poslední večeře. Velký pátek přerůstá do Bílé soboty a vigílie vzkříšení. Také naše současné slavení Velikonoc podle misálu Pavla VI. odráží 12. kapitolu Exodu jako předobraz Kristovy paschy, Kristových Velikonoc.

Budeme-li se ptát na naše velikonoční zvyky, pak nejbliže tradici židovských velikonoc je svěcení mazanců, se kterým se setkáváme především na východě. Barvení a svěcení vajíček není biblický ani ranně křesťanský zvyk, ovšem byl adoptován, protože vejce je symbolem nového života. Svěcení velikonočních ratolestí, kočiček je potom určitý odkaz na Kristův příjezd do Jeruzaléma. Zamýšlíme-li se nad touto tradicí, je nám jasné, že bychom si v rámci slavení Velikonoc měli mnohem více čerpat z oné hluboké biblické židokřesťanské tradice, která se ve středověkých a barokních Čechách stala našimi Velikonocemi.

Mons. Dominik Duka OP, arcibiskup pražský

OBSAH

Úvodník	1
Velikonoční tajemství	2
Velikonoční úvaha	2
Do Říma za Františkem	3
O papeži Františkovi	4
	5
Nadcházející akce	6

**Požehnané svátky velikonoční a radostné prožití vzkříšení Ježíše Krista
přeje Kolpingovo dílo ČR všem čtenářům Zpravodaje.**

Velikonoční tajemství

Jsmo na prahu Třídění, tedy v podstatě růžencového tajemství radostného, bolestného a slavného - a to čtvrté tajemství Světla prochází jako svorník: Radost Narození Páně se proměňuje a zpřítomňuje v tajemství Eucharistie, bolest Velkého pátku Křížové cesty zůstává na svém místě, static-

ká ve své monumentální opuštěnosti za rozervanou chrámovou oponou v puklině prasklé skály jako nový fundament světa, Kolossea všech křesťanů; slávu Páně začínáme zahlédát o vigílii slavného Vzkříšení, kdy Světlo Kristovo se jako Jeho sláva stává zjevným a prolamuje Hrob a temnoty, aby v tajemství noci překonalo definitivně tmu a rozhořelo se do slavného rána Hodu Božího a všech těch příběhů Marie, učedníků, úžasu, radosti, spěchu na cestě ke hrobu i slav-

ných příběhů Marie Magdalské i učedníků s Kristem na cestě do Emauz. Ve všech dějích osciluje Duch Páně a mohutnost Otcovy svatě vůle, zjevná trvale všem, kdo touží slyšet a vidět a alespoň trochu porozumět, abychom všichni společně mohli tuto radost a slávu Boží sdílet...v pokoře společenství, založeném na Jeho milosrdné lásce...

Petr Peňáz

foto : Luigi Diamanti
www.freedigitalphotos.net

Malá velikonoční úvaha

Motto: "Původ ateismu není v poznání, nýbrž v přání, aby Boha nebylo." Franz Werfel, Velká otázka, 1936 Akord Brno. (Přednáška vydaná tiskem.)

Přání, "...aby Boha nebylo" jako výraz bezmocné zášti, vzteklosti, čili napadení organismu smrtelnou chorobou. Takové přání odpovídá antiteistickým ideologiím, které ssebou vždy nesou nejen ničeni, ale i sebezničení. Zástupně, na místě Boha, kterého zabít nemohou, zabíjejí člověka, kterého zabít mohou a živočišně ho zabít chtějí: Každý obraz Boha v reflektovaném člověku je podroben tomuto ataku zlého; každý člověk, byť jenom nepatrně nesl poselství Boží, tedy poselství lásky, bude takto iracionálně, živočišně napaden.

Podobnost s údělem Krista Ježíše je zjevná: Pravdu a lásku

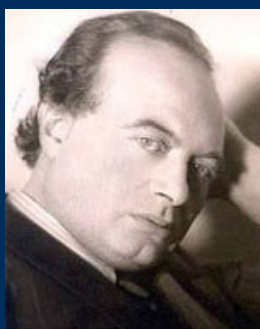
zabít v Bohu nemohou, vrhají se tedy na člověka; totéž zmíněné ideologie, hlásající především: Zavádíme nové lepší pořádky bez Boha, který to nezvládá; každý, kdo bude rušit, bude ve jménu těchto nových pořádků likvidován! A strach se šíří terorizovaným světem - znovu od dob Francouzské revoluce, přes Komunistické manifesty, válku Jihu proti Severu, bolševismy a nacismy, korejskou tragedii, čínskou pýchu Maových knížek, kambodžské Rudé Khmery, Asii, Afriku, Latinskou Ameriku...desítky a stovky milionů lidí pohlcuje záštiplný Leviathan primitivních civilizací, technických kultur bez lásky a pravdy, falešných ideologií a falešných pohanských náboženských systémů, hnětoucích znovu a znovu Zlaté tele z hlíny na počest Baala místo

výstupu na Horu pro kamené desky Desatera Božích příkázání!

Franz Werfel dokonale definoval skrytou touhu pýchy; přání, aby Boha nebylo. Od této myšlenky zdánlivého osvobození se každý její nositel stává Jidášem nejen pro Krista, ale potenciálním Jidášem pro každého bližního! Proto i v naší době tolik osobních tragédií celých rodů, proto rozpad, atomizace společnosti na jedince, individuality, které kdysi byly osobami a staly se pouhými nositeli ideologických nálepek a budovateli ekonomismu vlastních kapes...do tohoto prostředí posílá Duch svatý papeže Františka- i jako zjevnou připomínku vzácného světce z Assisi, který byl bohatý tím, že nic nepostrádal, kromě lásky a pravdy.

Franz Victor Werfel (10.září 1890, Praha – 26.srpna 1945, Beverly Hills, Kalifornie)

byl rakousko-český, německy píšící spisovatel. Byl jedním z čelných představitelů expresionismu.

F.V. Werfel

Úvahu
Pro
Zpravodaj
připravil
Petr Peňáz,
Letovice

Do Říma za Františkem

Hned po zvolení nového papeže, kterým se stal Jorge Mario Bergoglio z Argentiny bylo jasné, že půjde o další výraznou osobnost, která se postaví do čela katolické církve. Stejně tak bylo jasné, že účast na jeho inaugurační mši svaté v úterý 19. března na Svatopetrském náměstí, by byla výjimečným zážitkem. Díky iniciativě kardinála Dominika Duky a centrálního sekretáře Kolpingova díla ČR Libora Havlíka se vše zhmotnilo do podoby nezapomenutelné návštěvy Vatikánu a účasti na této jedinečné události v životě církve – inauguraci prvního Jihoameričana na papežském stolci.

Veškeré organizační věci museli proběhnout velmi rychle. Nakonec se podařilo dát dohromady 180 poutníků z celé země, kteří zaplnili letecký speciál ČSA, který odstartoval v úterý 19.3.2013 po páté hodině ranní z Brna směr římské letiště Fiumicino. Celá cesta však málem skončila neslavně pro hlavní část výpravy mířící třemi autobusy ze Žďáru nad Sázavou na letiště do Brna. Přes 100 poutníků (převážně studentů Biskupského gymnázia a Střední školy gastronomické ze Žďáru) se ocitlo náhle uvězněno v autobusech před Velkou Bíteší, kdy silnici uzavřel vzpříčený kamion. S hodinovým zpožděním jsme se nakonec všichni na tuřanském letišti setkali a mohli vzlétnout směr Řím. Po zdolání všech překážek na velkém mezinárodním letišti jsme z Fiumicina vyrazili přistavenými autobusy do přeplněných římských ulic. Nakonec nás autobus vysadil u Andělského hradu a odtud jsme tryskem vyrazili na Svatopetrské náměstí, protože slavnost měla za 15 minut začít! V co jsem vůbec ne-

doufal, se nakonec celkem bez obtíží podařilo – dostali jsme se až téměř k obelisku na náměstí, kde jsme měli pěkný výhled na veškeré dění. S pomocí brožury jsme se mohli poměrně dobře orientovat v dění a slavnostní mše svatá prozářená jarním sluncem byla opravdu silným zážitkem.

Asi půl hodiny po jejím skončení bylo kousek od náměstí domluveno improvizované setkání českých poutníků s otcem kardinálem Dominikem Dukou. To se díky manévřům policie stalo opravdu improvizovaným a proběhlo na chodníku rušné ulice. O to však bylo setkání srdečnější a osobnější, kdy se otec kardinál snažil s každým potřást rukou a poděkovat všem za absolvování této namáhavé cesty.

Poté nám již zbývalo několik hodin do odletu zpět domů a tento čas jsme vyplnili prohlídkou „zásadních“ římských památek. Takže naše kroky vedly kolem Andělského hradu na Piazza Navona, dále k Pantheonu, Fontaně di Trevi, Foru Romanu a naše putování skončilo u Kolosea. Po cestě jsme samozřejmě nemohli neochutnat skvělou italskou zmrzlinu, pizzu, nebo pravou italskou kávu – tedy věci, bez kterých se žádný slušný návštěvník Říma neobejde. Od Kolosea nás již odvezly autobusy na letiště a po zdlouhavém odbavení jsme konečně znaveni usedli do letadla směr Brno. Na tvářích všech byla patrná únava (aby také ne po tom maratonu), ale také velká radost z toho, že jsme mohli být u TOHO!

Takže zase někdy brzy na viděnou při putování s Kolpingovým dílem :)

Michael Kubík

Autorem textu je
P. Vojtěch Kodet,
Th.D., O.Carm.

Převzato z
www.vojtechkodet.cz

Papež František řada překvapení a velká očekávání

Nově zvolený papež František od prvního okamžiku svého pontifikátu nepřestal svou skromností šokovat svět. Jsme svědky řady překvapení, která nás probouzejí z otupělosti a vedou k zamyšlení a k očekávání, jakou cestou se bude církev pod vedením nového papeže ubírat. Za první překvapení se dá považovat už to, že byl zvolen již v páté volbě. Po tomto prvním překvapení následovala další. Když kardinál Jean-Louis Pierre Tauran ohlásil z balkónu svatopetrské baziliky jméno nového papeže, nastalo chvíli zvláštní ticho. Nově zvolený papež nepatřil k těm kandidátům, o kterých se uvažovalo předem. Poprvé v historii papežské volby byl vybrán člen jezuitského řádu, poprvé z Latinské Ameriky, Argentinec Jorge Mario Bergoglio.

O další překvapení se postaral nově zvolený papež, když si vybral jméno František. Později vysvětlil, že jméno si zvolil po svatém Františku z Assisi, který se zřekl pozemských statků a zamiloval si chudého Krista. Při setkání s novináři se vyslovil, že chce chudou církev a církev pro chudé. Cestu neokázalosti nastoupil i tím, že na balkon baziliky vystoupil pouze v bílé klerice. I štólu si vzal jen na slavnostní požehnání. Civilním pozdravem „dobrý večer“ pak zaujal všechny lidi bez ohledu na je-

ich vyznání. Jako by chtěl říci: jsem zde pro všechny. Pokračoval lehce vtipným vyjádřením, že povinností konkláve bylo dát Římu nového biskupa a teď to vypadá, že jeho bratři kardinálové si pro něj došli téměř na kraj světa. Vzápětí poděkoval za přijetí od římské diecéze. Své působení ve službě Petrova nástupce nazval v další části svého projevu poutí biskupa se svým lidem, poutí bratrství, lásky a vzájemné důvěry, poutí všech, kteří budou ochotni spolupracovat při evangelizaci. S důrazem na to, že je na prvním místě zvolen za biskupa římské diecéze, která v lásce předsedá všem církvím, se jasně vyslovil pro pojetí církve v duchu druhého vatikánského koncilu. Zmínka o evangelizaci je zase jasným signálem, že nechce církev zahleděnou do sebe, ale církev, která je zde otevřena pro druhé, pro šíření evangelia ve světě.

Asi nejvíce ve svém vystoupení upoutal pozornost zmínkami o modlitbě, modlitbou samotnou a svou prosbou o požehnání od věřících. Nejprve vyzval k modlitbě za Benedikta XVI. slovy: „Modleme se za něj všichni společně, aby mu Pán žehnal a Panna Maria jej ochraňovala.“ Do modlitby pak vtáhl nejen dav lidí na náměstí před bazilikou, ale i všechny ty, kteří sledovali jeho vystoupení

přes sdělovací prostředky. Vyzval k modlitbě za celý svět a za sebe navzájem, aby všude vládlo silné bratrství. Nejvíce však šokoval, když před svým požehnáním požádal shromážděné o to, aby se v tichosti modlili za něj, aby prosili o požehnání pro svého biskupa. Pak se sklonil a pokorně přijal požehnání. Teprve poté požehnal městu Římu a celému světu, všem mužům a ženám dobré vůle, jak sám řekl. Po závěrečném obřadu si nečekaně vyprosil mikrofon, aby ještě jednou neformálně poděkoval za přijetí, poprosil o modlitbu, svěřil všechny do ochrany Panny Marie a zakončil slovy: „Dobrou noc a hezky si odpočiňte!“

Následně jsme se dozvěděli, že po své volbě odmítl připravený trůn a přijímal gratulace uprostřed davu kardinálů ve stoje. Večer pak odmítl jet do Domu svaté Marty, kde byli kardinálové ubytováni, speciálně pro něj připraveným autem, ale odjel spolu s ostatními autobusem. Newyorský kardinál Timothy Dolan prozradil, že na přípitek, který byl součástí pozdní večeře, papež s úsměvem odpověděl svým přípitkem, který za všeobecného veselí uzavřel slovy „Bůh vám odpust“ a dodal: „Těším se do postele a něco mi říká, že i vy budete dobře spát“. Druhý den se po Římě pohyboval v běžném vozidle, aniž potřeboval asistenci. Po návratu do Vatikánu se zastavil v ubytovně, kde přebýval

před konkláve, sbalil si tašky a pak šel zaplatit účet za pokoj. Podle svědků pak odjel opět obyčejným autem.

Říká se o něm, že během svého pastoračního působení měl blízko k chudým a slabým, byl znám jednoduchostí svého života a tím, jak moc mu záleželo na péči o chudé a sociálně potřebné. Jako kardinál v Buenos Aires bydlel sám v jednoduchém bytě budovy arcidiecézní kurie, často si sám vařil a po městě se pohyboval převážně hromadnou dopravou. Ještě večer po svém zvolení telefonoval apoštolskému nunciovi v Argentině a jeho prostřednictvím vyzval argentinské biskupy a věřící, aby nejezdili do Říma na zahájení pontifikátu, protože cesta je dlouhá a nákladná. Ať namísto výdajů za cestu věřící raději věnují peníze na chudé. Ani jako kardinál nikdy nevyhledával publicitu v médiích, zato pravidelně zpovídal v katedrále jako každý jiný kněz ve svém kostele a navštěvoval nemocné v nemocnicích. Zároveň vždy vystupoval jako rozhodný ochránce pravdy víry a nauky církve v zásadních morálních otázkách. Jeho vstřícný postoj k přesvědčení jinověrců se mnohokrát projevil v ekumenických kontaktech a často přesáhl i hranice křesťanského světa svým kontaktem s židovskou obcí. To osvědčil také tím, že ještě v den volby zaslal pozdravný telegram vrchnímu římskému rabínovi.

Ve své první promluvě, kterou měl při mši pro kardinály druhý den po volbě v Sixtinské kapli, překvapil délkou, formou i obsahem. V latinské liturgii mše za církev zazněla čtení v italštině, a to stejně jako jeho promluva, kterou pronesl, aniž by četl předem připravený text. Jeho promluva působila jako prorocké slovo povzbuzení a trvala necelých osm minut. Jasná byla jeho slova, že pokud se nebudeme držet Krista, skončíme jako nějaká nevládní organizace poskytující útěchu. Dále vyzval k odvaze putovat v Pánově přítomnosti, s Pánovým křížem, budovat církev na Pánově krvi, která je prolita na kříži, a vyznávat jedinou slávu Krista Ukřižovaného – jen tak půjde církev vpřed. Doslova řekl: „Když kráčíme bez kříže, když budujeme bez kříže a když vyznáváme nějakého Krista bez kříže, nejsme Pánovými učedníky, jsme svěťáky, jsme biskupy, kněžími, kardinály, papeži, ale nikoli Pánovými učedníky“.

Už od prvních okamžiků jeho pontifikátu si mnozí kladou otázku, co můžeme od papeže Františka očekávat. Vzhledem k jeho zkušenostem a osobnostnímu nastavení lze jistě očekávat, že bude v současné světové krizi zdůrazňovat práva chudých a slabých a bude s celou církví stát na jejich straně. Je možné, že se jeho volbou a působením může zastavit konverze, jež se v Latinské Americe již několik desetiletí odehrává směrem od katolické církve k probuzeneckým skupinám protestantského prostředí. Jak již naznačil, důraz bude klást na

evangelizaci jako na hlavní poslání církve. Jako arcibiskup v Buenos Aires nebyl součástí vatikánské kurie, a tudíž s ní není těsně spjat. Je proto pochopitelné, že se od něj očekává, že se pokusí kurii očistit od těch, kdo kryli různé skandály či se na nich přímo podíleli. Ve svém druhém projevu ke kardinálům se velmi jemně zmínil o tom, že dobře vnímá stáří současného kardinálského kolegia. Pochopitelně se tedy očekává, že sbor kardinálů omladí, a to především o biskupy z pastorage. Jako kardinál byl označován za katolicky ortodoxního až konzervativního, nedá se tedy očekávat, že by změnil svůj postoj k umělým potratům či přesvědčení, že homosexuální jednání není dobrým naplněním lidské přirozenosti. Je mužem oddaným Kristu a církvi, což mimo jiné jasně naznačil i tím, že se jeho inaugurační mše bude konat o slavnosti svatého Josefa, patrona církve. Je třeba se modlit, aby si ke svým zamýšleným změnám vybral dobré spolupracovníky a měl k tomu, co sám pozná, že od něj Pán chce a co má vykonat, dostatek energie, odvahy a světla Ducha svatého.

Nadcházející akce

Generální rada Mezinárodního Kolpingova díla

(27.-31.5.2013, Krakov, Polsko)

Pouť a Shromáždění členů KD ČR

(1.6.2013, Věžnice) - **POZOR ZMĚNA TERMÍNU!**

Mezinárodní setkání Kolpingovy mládeže

(29.6.-6.7.2013, Vyhlídka, Blansko)

Týdenní setkání Kolpingovy mládeže z Evropy. Více viz str.6-7.

Letní pobyt rodin

(1.-6.7.2013, Vyhlídka, Blansko)

Pětidenní pobyt pro rodiny s dětmi. Program pro děti připravují pracovníci Rodinného centra Srdíčka. Více na <http://www.kolping.cz/>

Svoje příspěvky, dotazy nebo náměty zasílejte na adresu kolping@kolping.cz nebo poštou na adresu:

Kolpingovo dílo České republiky, nám. Republiky 22, Žďár nad Sázavou 591 01

Více informací o našich akcích najdete také na www.kolping.cz

Aktuální dění můžete také sledovat na našem profilu

facebook

